

Εισήγηση ΑΡΑΓΕΣ για την έβδομη τακτική συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ

Θέμα 5: «Θεσμικό Πλαίσιο Τ.Ε.Ε.»

Επί των προτάσεων της ΔΗ.ΣΥ.Μ. για την τροποποίηση του Θεσμικού πλαισίου

Η επιμονή του προέδρου της Αντιπροσωπείας να επαναφέρει την εισήγηση της ΔΗΣΥΜ για αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο του ΤΕΕ σχετίζεται εν πολλοίς με το γεγονός ότι **η θεσμοθέτηση της «Αδειοδότησης άσκησης επαγγέλματος σε διάφορα επίπεδα τεχνικής ευθύνης από το Τ.Ε.Ε.» προϋποθέτει τροποποίηση του ισχύοντος Θεσμικού πλαισίου.** Σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, το Τ.Ε.Ε. χορηγεί άδεια άσκησης επαγγέλματος αποκλειστικά σε αποφοίτους πενταετών προγραμμάτων σπουδών ή ισότιμων τίτλων. **Επιπλέον, οι προτάσεις στοχεύουν να εγκαθιδρύσουν ένα απόλυτα συγκεντρωτικό μοντέλο διοίκησης, συρρικνώνοντας τη δημοκρατική εκπροσώπηση στη λειτουργία του.** Ας περιοριστούμε σε κάποιες από τις προτάσεις που είναι αποκαλυπτικές της κατεύθυνσης που επιχειρείται και που αρκούν ώστε να ζητάμε την οριστική απόσυρση της εισήγησης της ΔΗΣΥΜ.

- ο **Προτάσεις σχετικά με την εκλογή των Διοικητικών Οργάνων και την εσωτερική λειτουργία τους**

Το πλαφόν στο ποσοστό εκλογικής δύναμης που απαιτείται για την εκπροσώπηση μιας παράταξης στα όργανα του ΤΕΕ, καθώς και η υποχρεωτική κάλυψη των ψηφοδελτίων της Α/ΤΕΕ κατά 80% του συνόλου των υποψηφίων σε όλες τις περιφέρειες ή τα τμήματα του ΤΕΕ, **οδηγούν σε μια κατεύθυνση περιορισμού της εκπροσώπησης παρατάξεων** οι οποίες, παρότι μειοψηφικές και μικρές σε μέγεθος, εκφράζουν υπαρκτά ρεύματα κριτικής και αμφισβήτησης στον χώρο των μηχανικών. Παρατάξεις που δεν θα έχουν την απαιτούμενη πανελλαδική παρουσία θα αποκλείονται de facto, ακόμη και αν συγκεντρώνουν χιλιάδες ψήφους.

Ο περιορισμός αυτός της αναλογικότητας και η ενίσχυση του πλειοψηφικού ελέγχου των οργάνων, που αφήνει εκτός διοίκησης τις μικρές παρατάξεις, συνιστούν ουσιαστικά

αλλοίωση της πολιτικής βούλησης του εκλογικού σώματος και απειλή για τον πλουραλισμό.

Άλλες προτάσεις, όπως η μείωση της σταυροδοσίας, αφενός ενισχύουν τον έλεγχο των «ηγεσιών» των παρατάξεων επί των υποψηφίων και, αφετέρου, οδηγούν στον πλήρη εξοβελισμό από τα όργανα διοίκησης πολιτικά ανένταχτων συναδέλφων.

Η διοίκηση του ΤΕΕ τείνει να γίνεται περισσότερο συγκεντρωτική, κατεύθυνση προς την οποία, ασφαλώς, αντιλαμβανόμαστε ότι πιέζει και ο σημερινός του ρόλος ως Αναθέτουσας Αρχής σε προγράμματα και έργα απορρόφησης κονδυλίων. Ωστόσο, η θεσμοθέτηση αυτής της κατεύθυνσης είναι ένα άλλο επίπεδο που εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τη μελλοντική λειτουργία και τη νομιμοποίηση του θεσμού.

Το ΤΕΕ, υπερασπιζόμενο τα συμφέροντα των μελών του, όφειλε να βρίσκεται κοντά στη μεγάλη πλειοψηφία των εργαζόμενων μηχανικών και να επιδιώκει την ευρεία εκπροσώπησή τους στα όργανά του, ώστε να μεταφέρονται τα προβλήματα και οι ανησυχίες του επαγγέλματος. **Η συγκέντρωση της διοίκησης αποκλειστικά στις κυρίαρχες παρατάξεις και ο αποκλεισμός των φωνών κριτικής θα οδηγήσουν στην περαιτέρω αποξένωση των συναδέλφων από τον θεσμό και, τελικά, στην οριστική απαξίωσή του.**

Τέλος, η πρόταση για ηλεκτρονική ψηφοφορία μας βρίσκει αντίθετους, καθώς πρόκειται για μια αποστειρωμένη διαδικασία, της οποίας την αδιαβλητότητα δεν μπορεί κανείς να εγγυηθεί. Έχουμε εκφράσει και στο παρελθόν τις αντιρρήσεις μας σχετικά με αυτήν.

Παράλληλα, στο επίπεδο της εσωτερικής λειτουργίας των οργάνων προτείνονται μέτρα, όπως η εκλογή του Προέδρου από τα μέλη αντί της Α/ΤΕΕ και η θεσμοθέτηση πενταμελούς προεδρείου εντός της ΔΕ.

Η εκλογή του Προέδρου του ΤΕΕ από τα μέλη συνιστά ουσιαστική παράκαμψη της λειτουργίας της Α/ΤΕΕ και αντιδημοκρατική τομή, καθώς η πολιτική βούληση του σώματος των μηχανικών, όπως αυτή αποτυπώνεται μέσω των εκλογών στη σύνθεση της Αντιπροσωπείας, δεν θα αντανakλάται στο όργανο της Διοίκησης. Η εκλογή του Προέδρου θα μπορεί να διαμεσολαβείται από διαφορετικές διαδικασίες, αποσυνδεδεμένες από το πολιτικό πλαίσιο των παρατάξεων, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα σε εξωθεσμικούς παράγοντες που έχουν επιρροή να παρεμβαίνουν και να επηρεάζουν την πολιτική βούληση του εκλογικού σώματος. Επιπλέον, μια τέτοια επιλογή υπονομεύει και την ίδια την εσωτερική δημοκρατική λειτουργία της Αντιπροσωπείας.

Επίσης, η εκλογή του προέδρου με αυξημένη πλειοψηφία σε δύο γύρους ενισχύει πλειοψηφικά τον πρώτο σε ψήφους, και ουσιαστικά καταργεί την αναλογικότητα και την δυνατότητα της συνεργασίας παρατάξεων στην διοίκηση, όταν δεν υπάρχει πολιτική

αυτοδυναμία μιας παράταξης. Κατά αυτό τον τρόπο θα μπορεί να αποτυπώνεται μια τεχνητή «αυτοδυναμία», η οποία όμως δεν θα αντιστοιχεί στα πραγματικά εκλογικά αποτελέσματα.

Η πρόταση για θεσμοθέτηση πενταμελούς Προεδρείου εντός της ΔΕ αποσκοπεί στον στενότερο έλεγχο της διοίκησης και, στην πραγματικότητα, υποσκάπτει την δημοκρατική λειτουργία του οργάνου. Στον βαθμό που το Προεδρείο θα υποκαθιστά, έστω και εν μέρει ή κατά περίπτωση, τη λειτουργία της ΔΕ, **πρόκειται για ένα αυθαίρετο πρόσθετο επίπεδο λειτουργίας που εντείνει τον συγκεντρωτισμό στη λήψη αποφάσεων, εν δυνάμει αποκλείει εκλεγμένους συναδέλφους από τη λήψη αποφάσεων και δεν ευνοεί ούτε την εσωτερική συζήτηση ούτε την αντιπροσωπευτική λειτουργία του θεσμού.**

- ο **Προτάσεις θεσμοθέτησης ενός διαφορετικού πλαισίου απόδοσης επαγγελματικών δικαιωμάτων στους μηχανικούς**

Οι προτάσεις της ΔΗΣΥΜ που περιλαμβάνονται στα υπόλοιπα θέματα και αφορούν τις νέες ειδικότητες, καθώς και την αναμόρφωση του μητρώου μελών του ΤΕΕ, αποτελούν την οριστική ταφόπλακα για τα επαγγελματικά δικαιώματα του μηχανικού, όπως αυτά διασφαλίζονται σήμερα μέσω του ενιαίου αδιάσπαστου πενταετούς διπλώματος.

Η θεσμοθέτηση του ΤΕΕ ως φορέα διαχείρισης ενός διαρκώς μεταβαλλόμενου και ρευστού πλαισίου επαγγελματικών δικαιωμάτων, στο οποίο αναγνωρίζονται όλες οι ειδικότητες και όλες οι βαθμίδες αποφοίτων – από τα πενταετή πολυτεχνεία έως τα διετή ΙΕΚ και τα κολέγια – καθώς και η μετατροπή του σε φορέα πιστοποίησης ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων μέσω ηλεκτρονικών εξετάσεων και άλλων διαδικασιών, οδηγεί, στην πράξη, στην ακύρωση του θεσμικού του ρόλου ως φορέα υπεράσπισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των μελών του.

Με τον τρόπο αυτό, το ΤΕΕ όχι μόνο θα καταστεί ανίκανο να υπηρετήσει τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε, αλλά και σε μια αδιανόητη ως προς το κοινωνικό χρέος κίνηση, θα συμμετάσχει ενεργητικά στην πλήρη αποδόμηση του επαγγέλματος του μηχανικού, με όλες τις συνέπειες που αυτό θα συνεπάγεται για το μέλλον του κλάδου και το δημόσιο συμφέρον.

- ο **Προτάσεις που αφορούν στην θεσμοθέτηση της κατεύθυνσης του ΤΕΕ ως κατεξοχήν εκτελεστικού βραχίονα της κυβερνητικής πολιτικής**

Όσο το ΤΕΕ απομακρύνεται από τον παραδοσιακό του ρόλο ως Επαγγελματικό Επιμελητήριο των μηχανικών, τόσο παγιώνεται μια διαφορετική λειτουργία του που έχει καθιερωθεί τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα μετά την άνοδο της ΝΔ στην κυβέρνηση. Το ΤΕΕ πλέον διαχειρίζεται προϋπολογισμούς δισεκατομμυρίων ευρώ μέσω των χρηματοδοτικών προγραμμάτων του Ταμείου Ανάκαμψης, συμμετέχοντας ενεργά στην

απορρόφηση και διαμοιρασμό των κονδυλίων, αναλαμβάνοντας εκ μέρους της κυβέρνησης να διεκπεραιώνει τις στρατηγικές της κατευθύνσεις.

Οι προτάσεις για διεύρυνση της θεσμικής εκπροσώπησης του ΤΕΕ σε όλες τις διαδικασίες που αφορούν σε αναπτυξιακό προγραμματισμό και την προπαρασκευή νομοθετημάτων για ζητήματα χωροταξίας, περιβάλλοντος, ενέργειας, βιομηχανίας, τεχνικών έργων κ.λπ., νομιμοποιούν και παγιώνουν ακόμη περισσότερο αυτή την κατεύθυνση.

Αναρωτιέται κανείς σε ποιο σημείο θα βρεθεί τελικά το ασυμβίβαστο ανάμεσα στον τεχνικά «ουδέτερο» ρόλο του ΤΕΕ και την νέα του αρμοδιότητα να απορροφά κονδύλια και να εκτελεί έργα «στρατηγικής» σημασίας ως...Αναθέτουσα Αρχή! **Η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του προς αυτή την κατεύθυνση δημιουργεί εύλογα ερωτήματα τόσο για τη θεσμική του φυσιογνωμία όσο και για την ανεξαρτησία του.**

- ο **Προτάσεις που άπτονται των πολιτικών, συλλογικών και ατομικών ευθυνών**

Τέλος, αλλά όχι λιγότερο σημαντικό, είναι το γεγονός ότι **ορισμένες από τις προτάσεις υποσκάπτουν το πλαίσιο των πολιτικών ευθυνών που απορρέουν από τις διακριτές αρμοδιότητες και τις διαφορετικές πολιτικές αντιλήψεις, κινούμενες προς μια κατεύθυνση διάχυσης της ευθύνης.**

Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποτελεί η θεσμοθέτηση πενταμελούς Προεδρείου εντός της ΔΕ, του οποίου οι ακριβείς αρμοδιότητες παραμένουν αδιευκρίνιστες. Εάν η ατομική και πολιτική ευθύνη του Προέδρου, αλλά και η ευθύνη κάθε μέλους της ΔΕ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, υποκατασταθούν από τη διαχείριση μιας συλλογικής ευθύνης από ένα πενταμελές Προεδρείο, ενδεχομένως αποτελούμενο από διαφορετικούς πολιτικούς χώρους, τότε η ευθύνη για συγκεκριμένες επιλογές δεν θα μπορεί πλέον να αποδίδεται σε πρόσωπα και παρατάξεις που ασκούν διοίκηση, αλλά θα καθίσταται ουσιαστικά κενό γράμμα.

Στον αντίποδα, προτάσεις όπως η αναμόρφωση του Κώδικα Δεοντολογίας, του πεδίου εφαρμογής του και η ουσιαστικοποίηση της διαδικασίας επιβολής πειθαρχικών ποινών, καθώς και η πρόταση το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο και τα Πειθαρχικά Συμβούλια των Περιφερειακών Τμημάτων να εκλέγονται από ενιαίο ψηφοδέλτιο απευθείας από το σώμα των μηχανικών, αποτελούν παραδείγματα όχι μόνο ενίσχυσης της ατομικής ευθύνης των μηχανικών, αλλά και **συσκόπισης της πολιτικής διάστασης των πειθαρχικών κυρώσεων.**

Τέλος, ακόμη και η πρόταση για θεσμοθέτηση ηλεκτρονικών δημοψηφισμάτων για ιδιαίτερα σημαντικά ζητήματα του κλάδου είναι προβληματική, παρά το δημοκρατικό της περίβλημα. Στην πράξη, μια τέτοια διαδικασία μπορεί να λειτουργήσει ως μέσο παράκαμψης των θεσμοθετημένων διαδικασιών λήψης αποφάσεων και του πλαισίου ευθύνης που αυτές συνεπάγονται, διαχέοντας την ευθύνη στο σύνολο του κλάδου και

ευνοώντας, ταυτόχρονα, τις κυρίαρχες κυβερνητικές αντιλήψεις, οι οποίες διαθέτουν μεγαλύτερη διείσδυση και ευκολότερη πρόσβαση στο σώμα των συναδέλφων

Με βάση τα παραπάνω απορρίπτουμε επί της αρχής τις προτάσεις της ΔΗΣΥΜ επί του θεσμικού πλαισίου. Θεωρούμε ότι, αντί οι συνάδελφοι να βιάζονται να αποτυπώσουν μια καινούρια θεσμική αλλαγή, θα ήταν καλύτερο να ξεκινήσει πρώτα μια ουσιαστική κουβέντα κριτικής και αποτίμησης της προηγούμενης αλλαγής του θεσμικού πλαισίου (2018), με ποιες προθέσεις ξεκίνησε και πώς έχει καταλήξει. Θα μπορούμε έτσι να έχουμε όλοι μια πολύ καλύτερη εικόνα του τί σημαίνει θεσμικό πλαίσιο, τί αποτυπώνει και πώς μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε με την δέουσα σοβαρότητα. **Κάθε προσπάθεια να επιβληθούν θεσμικές αλλαγές χωρίς να έχουν προηγηθεί εξαντλητικές συζητήσεις που να εμπλέκουν ευρύτερα και τους συναδέλφους μας, θα μας βρει απέναντί της.**